

EESTI GEOLOOGIA SELTSI ÜLDKOOSOLEKU PROTOKOLL

31. mail kell 15.00–19.00 Eesti Geoloogiakeskuses, Kadaka tee 82, Tallinnas

Koosoleku avas juhatuse esimees Anne Põldvere tutvustades päevakorda. Ühehäälselt valiti koosoleku juhatajaks Tarmo All ja protokollijaks Saima Peetermann ning kinnitati päevakord.

Koosolekul osales 87 Eesti Geoloogia Seltsi liiget (sh neist 29 oli saatnud volituse), seega loeti üldkoosolek otsustusvõimeliseks.

PÄEVAKORD:

1. Tere tulemast. Anne Põldvere
2. Ettekanne „Kaosest ja korrapärast Eesti geoteadustes ehk kas tahtmine on taevariik!“ TTÜ Geoloogia Instituudi professor Alvar Soesoo
3. EGEOSe tegevuse aruanne ja EGEOSe auliikme nimetamine. Anne Põldvere
4. Revisjonikomisjoni aruanne. Mare Rast
5. Volikogu ja revisjonikomisjoni valimine. Tarmo All
6. Eesti geoloogia biograafilise teatmiku esitlus. Aasa Aaloe
7. Eesti maapõue virtuaalne kodu. Hardi Aosaar
8. EGEOSe ja puurija kutsestandardid. Peep Kildjer
9. EGEOSe Fotokonkurss 2016 väljakuulutamise. Tõnis Saadre
10. Geoloogia terminite toimetamisest. Tiia Kurvits

1. Tervitussõnad koosolekul osalejatele ütles Eesti Geoloogia Seltsi juhatuse esimees Anne Põldvere.

2. Kaosest ja korrapärast Eesti geoteadustes ehk kas tahtmine on taevariik! Alvar Soesoo

A. Soesoo ettekanne vaatles Eesti tänast pisut kaootilist geoloogiasüsteemi laiemas – füüsikaseaduste kontekstis. Ka meie igapäevases sotsiaalses süsteemis, mille osaks on geoloogiamaastik, ei pääse me entroopiata, ebakorrapära saab aga korrastada sotsiaalses ruumiosas tekkiva või tekitatud sünergiaga, seda läbi iseorganiseerumise. Tänapäevastele füüsikaseadustele toetudes tundub, et Eesti geoteaduste maastikku on võimalik korrastada kaasaegseks ratsionaalseks süsteemiks, seda eeskätt läbi **indiviidide ja asutuste nägemuste ühtlustamise ja ühistegevuste**. Üldjuhul ei ole kaos geoloogiasüsteemi surm vaid edasiviiv jõud!

3. EGEOSe tegevuse aruanne. Anne Põldvere

Juhatusesimees Anne Põldvere tegi ülevaate Seltsi tegevusest kahe aastakoosoleku vahelisel perioodil.

Seisuga 31.05.2016 kuulub Eesti Geoloogia Seltsi 207 tegevliiget, seltsil on 17 välisliiget ning on nimetatud 23 auliiget. Märkimist väärib, et aruandlusperioodil liitus Seltsiga 16 uut tegevliiget.

Seltsi juhib 15-liikmeline volikogu ning 5-liikmeline juhatuse, revisjonikomisjon on 3-liikmeline. Nimetatud info ja palju muud olulist ja huvitavat on kajastatud ka Seltsi pidevalt uueneval veebilehel www.egeos.ee

Aruandeperioodil toimus 4 volikogu koosolekut ja 5 e-hääletust (uute liikmete vastuvõtmine). Seltsi liikmete töögrupid osalesid maapõue strateegia ja maapõueseaduse eelnõu koostamises, puursüdamike hoiu küsimuste lahendamises, terminoloogia korrastamises, puurijate kutsestandardite koostamises, puurijate kutsete kutsekomisjoni moodustamises, Seltsi juures tegutseva Eesti Stratigraafia Komisjoni (ESK) töös, esindaja nimetamises Eesti Maavarade Komisjoni (EMK) koosseisu, näituste korraldamises (põlevkivi ja paekivi näitus Tartus; stendid „Maastikud pärast kaevandamist“ Rakveres, Tartus, Tallinnas), looduskaitse ja kaevandamisega seotud küsimuste lahendamises, Eesti geoloogia biograafilise teatmiku koostamises, „Eesti Geoloogia Seltsi Fotokonkurss 2016“ ettevalmistamises, geoloogilise ekskursiooni korraldamises Taani ja uue Portugali reisi ettevalmistamises ning teavitustöö tegemises (artiklid, esinemised üritustel, sh koolides).

Volikogu osalusel koostati aruandlusperioodil kokku 10 kirja (sh märgukiri ministrile puursüdamike asjus (04.09.2015, varasem 24.09.2014), esindajate nimetamine seoses strateegia töörühmade moodustamisega ja EMK-ga Keskkonnaministeeriumi juures, looduskaitsepreemia kandidaadi ettepanek jms). Seltsile saadeti 2 kirja.

Pidevalt uuendati kodulehte (www.egeos.ee) kui olulist teabe levitamise allikat: liikmete ja koosolekute info, kutse andmine, kirjavahetuse kajastamine, meedia uudised, ESK, puursüdamikud, ProGEO, geoloogilised objektid, terminoloogia, trükised ja muud kasulikud lingid.

Juba alustatud ja planeeritavad tegevused järgmiseks perioodiks:

- Eesti maapõuega seotud tegevuste selgitamine erinevatele sihtrühmadele
- geoloogia maine parandamine
- erialase suhtluse korraldamine (sh koolitused, konverentsid, ekskursioonid, suvepäevad)
- geoterminite sõnastiku koostamine
- kutsestandardi arendus
- geoturismi propageerimine (sh stratotüübid)
- noorte spetsialistide kaasamine

A. Põldvere tänas **aktiivseid auliikmeid**: Rein Einasto, Dimitri Kaljo, Peep Kildjer, Vello Klein, Elmar Lugus, Helle Perens, Anto Raukas, Asta Oraspõld, Enn Pirrus ja Väino Puura, ning **tegevliikmeid**: Aasa Aaloe, Leho Ainsaar, Tarmo All, Hardi Aosaar, Aivo Averin, Gennadi Baranov, Ene Kadastik, Elmar Kala, Katrin Kaljuläte, Reet Karukäpp, Juho Kirs, Kalle Kirsimäe, Tiia Kurvits, Tiiu Liblik, Tõnu Meidla, Erki Niitlaan, Saima Peetermann, Valter Petersell, Eduard Pukkonen, Erik Puura, Enno Reinsalu, Tõnis Saadre, Pille Sedman, Alvar Soesoo, Kalle Suuroja, Ethel Tamm, Janne Tamm, Olavi Tammemäe, Meeme Veisson ja Arvo Veskimets.

Samas kuulutas A. Põldvere välja Eesti Geoloogia Seltsi uue auliikme: **Kalle-Mart Suuroja**, kes on pikaajaliselt tegelenud Eesti maapõue geoloogilise kaardistamisega, meteoriidikraatrite, rändrahnude ja maavarade uurimisega ning geoloogia populariseerimisega.

A. Põldvere tutvustas ka Geoloogia Seltsi **majandusaasta aruannet 2015. aasta kohta** ja seltsi pangakontot seisuga 30.05.2016.

Tegevusaruanne kiideti heaks ning kinnitati ühehäälselt.

4. Revisjonikomisjoni aruanne. Mare Rast

Revisjonikomisjoni aruande luges ette revisjonikomisjoni liige Mare Rast, tehes ettepaneku kinnitada raamatupidamise aastaaruanne seisuga 31.12.2015.

Koosolekul osalejad olid ettepaneku poolt, majandusaasta aruanne kinnitati ühehäälselt.

5. Volikogu ja revisjonikomisjoni valimine. Tarmo All

Koosoleku üldkogule esitati järgmised volikogu kandidaadid:

- 1) Hardi Aosaar (Eesti Energia)
- 2) Olle Hints (TTÜ Geoloogia Instituut)
- 3) Lauri Joosu (Eesti Energia)
- 4) Ene Kadastik (Haridus- ja Teadusministeerium)
- 5) Peep Kildjer (EGESe puuri ja kutsete kutsekomisjoni esimees)
- 6) Kalle Kirsimäe (TÜ geoloogia osakond)
- 7) Vello Klein (Eesti Geoloogiakeskus)
- 8) Tiiu Liblik (Eesti Geotehnika Ühing)
- 9) Tõnu Meidla (TÜ geoloogia osakond)
- 10) Sander Olo (Eesti Loodusmuuseum)
- 11) Eduard Pukkonen (Eesti Energia)
- 12) Anne Põldvere (Eesti Geoloogiakeskus)
- 13) Ethel Tamm (Eesti Loodusmuuseum)
- 14) Janne Tamm (Keskkonnaministeerium)
- 15) Olavi Tammemäe (Eesti Energia).

Tehti ettepanek nimekiri sulgeda ja hääletada avalikult tervet nimekirja, kõik koosolekul osalejad olid nimetatud ettepaneku poolt, erapooletuid ei olnud. Hääletuse tulemusena valiti 15-liikmeline volikogu eespool nimetatud koosseisus.

Revisjonikomisjoni valimisel tehti ettepanek jätkata senise koosseisuga (Mati Viiul, Helve Luht ja Mare Rast). Kõik koosolekul osalejad hääletasid nimetatud ettepaneku poolt.

6. Eesti geoloogia biograafilise teatmiku esitlus. Aasa Aaloe

Eelmine teatmik ilmus 1995. aastal, seega oli vajadus uue järele juba ammu olemas. 20 aastat hiljem on teatmikku lisandunud ligikaudu 400 uut nime, kokku on uues teatmikus andmed 1076 geoloogiaga seotud isiku kohta.

Koostamispehõhimõtted olid üldiselt samad, mis eelmisel teatmikul. Isikute valikut aitasid teha V. Klein (Eesti Geoloogiakeskuse töötajad), T. Liblik ja P. Kildjer (projektasutused ja REI), L. Laan (Tartu Ülikooli geoloogia osakond) ning A. Pae (Vilniuse Ülikooli lõpetanud hüdro- ja ehitusgeoloogid). Andmeid koguti ka ETIS-est ning asutute kodulehtedelt, kus mõnel juhul on olemas töötajate CV-d, vahel ka muudest veebiallikatest.

Fotosid ei lisatud, kuna kõigi kohta neid ei laekunud.

Kui teatmikust leitakse vigu, ebatäpsusi vms, tuleks saata need Aasa Aaloele aasa.aaloe@ttu.ee.

T. All tundis huvi, kas on plaanis teatmik ka veebi üles panna. A. Aaloe vastas, et praegu teatmikku digikujul ei ole, kuid pehõhimõtteliselt on see teostatav.

7. Eesti maapõue virtuaalne kodu. Hardi Aosaar

H. Aosaar tutvustas geoloogide sisekommunikatsiooniks mõeldud "Geoloogika" internetifoorumit, samuti *Facebooki* sotsiaalmeediakanalit "Eesti geoloog" ja samanimelist blogikeskkonda.

Veebikodu eesmärgid:

- Populariseerida geoloogia ja geoloogiliste teadmiste olulisust ühiskonnas ning parandada geoloogi ameti kuvandit;
- Tõsta geoloogide ühiskondlikku aktiivsust, pakkudes digitaalset suhtlus- ja reklaamiplatvormi nii sise- kui välimiseks kommunikatsiooniks.

Tegevused eesmärkide saavutamiseks

Kommunikatsioon sissepoole ja geoloogide aktiivsuse tõstmine:

- Korrastada EGEOS meilisüsteemid (meiliroboti seadistus);
- Luua ja hallata geoloogide internetifoorumit, mis oleks mugavaks platvormiks omavahelise suhtluse parandamiseks ning selle koordineerimiseks.

Kommunikatsioon väljapoole ja geoloogia populariseerimine:

- Luua ja hallata avalikku blogikeskkonda;
- Luua ja hallata avalikke sotsiaalmeediakanale.

Internetifoorum „Geoloogika-foorum aktiivsele geoloogile“ (geoloogika.boards.net) – sellega liitumine on mõeldud pigem seltsi liikmetele, kuid liituda võivad ka teised.

Facebooki sotsiaalmeediakanal „Eesti geoloog“ (facebook.com/eestigeoloog) – avalik ja suunatud väljapoole. Kanal pakub teistele geoloogiaga seotud meediakanalitele (üliskoolid, organisatsioonid jne) ühist katusplatvormi, kus geoloogiat ja sellega seonduvaid teemasid kajastada.

Blogikeskkond „Eesti geoloog“ (eestigeoloog.wordpress.com) – võimaldab avaldada pikki ning korrektselt vormistatud uudiseid ja artikleid ning olla sotsiaalmeediasse minevate uudiste ja artiklite arhiiviks, kus huviline saab mugavalt tagantjärele varem avaldatut lugeda.

Praeguseni on veebikodu loomisega tegelenud peamiselt noortest tegevgeoloogidest põhinev meeskond, teemavaldkonnad:

- Geoloogia teadus – Lauri Joosu, Marija Dmitrjeva ja Hanna Raig
- Maavarad – Hardi Aosaar ja Henri Kersna
- Loodusgeoloogia – Mare Laan
- Keskkonnakaitse – Kristiina Kebbinau, Siim Nirgi ja Siim Tarros
- Geoloogide töö ja persoonilood – Sander Olo, Aivo Averin ja Mare Laan
- Varia – Sander Olo ja Henri Kersna

Ka teisi aktiivseid EGEOS liikmed oodatakse kaasa lööma.

Foorum on juba kõigile Seltsi liikmetele avatud, sotsiaalmeediakanal ja blogi avatakse suvel. Suuremad avalikud sotsiaalmeediakanali liitumiskampaaniad ja reklaam on planeeritud sügisesse.

2016. aasta lõpus tehakse vahetuvõtte – kuidas seni on läinud ja kas on perspektiivi tõsisemalt ette võtta ka teised sotsiaalmeediakanalid (Twitter, Instagram jne).

2017. aastaks on idee otsida partnerkoole, pakkumaks neile geoloogia-teemalisi külalistunde, ekskursioone jne. Praeguseks on „Tagasi kooli“ programmi raames selle võimaluse vastu huvi üles näidanud ligemale 10 kooli.

8. EGEOS ja puurija kutsestandardid. Peep Kildjer

On moodustatud **kutsetoimkond**, kelle initsiatiivil on koostöös Kutsekoda SA-ga koostatud puurijate ning puurmeistrite kutsestandardid (esialgsed aegused 26.05.2016). Puurijate esmatasandi ja täiendõppe õpe toimub Kehtna Majandus- ja Tehnoloogiakoolis. Koos viimasega on koostatud õppekava, mis on saanud ka Haridus- ja Teadusministeeriumi heakskiidu.

Esimene puurijate õppegrupp lõpetab k.a juunis, teine võiks alustada jaanuaris 2017, riiklik tellimus on olemas. Võiks alustada ka puurmeistrite õppega.

Kutsestandardite uus versioon kehtib 2021. aasta maini; uue õppekava alustamisel tuleb see uue standardiga kooskõlastada.

Puurijate õppe lihtsustamiseks on kavas **puurija käsiraamatu koostamine** – maht ca 300 lk. Käsikiri peaks valmima 2016. aastal, 2017 on kavas 4 kuu jooksul käsiraamatu teksti redigeerimine ja toimetamine ning 1 kuu jooksul küljendamine. Raamat üllitatakse e-kujul.

Käsil on lepingute sõlmimine käsiraamatu koostamiseks, KIKist on lubatud finantsabi.

Käsiraamatu autoriteks on K.-M. Suuroja, R. Perens, P. Raud, K. Alasi, P. Truunmaa, A. Jõelet, A. Timofejev, T. Hion (geodeesia) ja P. Kildjer.

Selts on taotlenud SA-lt Kutsekoda **kutseandja õiguse** saamist, see anti mai alguses. Moodustatud on kutsekomisjon koosseisus P. Kildjer (esimees), K. Kaljuläte (sekretär), A. Jõelet, E. Ajaots, K. Alasi, K.-M. Suuroja, K. Türk, P. Raud ja R. Raudsepp.

Möödunud aasta on olnud väga tööine:

- Puurijate õppe organiseerimine ja läbiviimine;
- Kutsestandardite uue variandi koostamine ja sellele Kutsekoja heakskiidu saamine;
- Kutseandja õiguse taotlemine ja saamine;
- Puurija käsiraamatu koostamise organiseerimine.

P. Kildjer avaldas tänu A. Põldverele aktiivse koostöö eest ning EGK juhtkonnale võimaluse eest kasutada nende ruume õppetöös.

9. EGEOSe Fotokonkurss 2016 väljakuulutamine. Tõnis Saadre

<http://www.egeos.ee/egeos/eesti-geoloogia-seltsi-fotokonkurss-2016/>

Võistlusel võivad osaleda kõik geoloogiast huvituvad isikud, v.a konkursi korraldajad ja žürii liikmed.

Töid saab esitada 1.09.–31.10.2016. Teave fotode esitamise võimaluste kohta avaldatakse augustis Eesti Geoloogia Seltsi (EGEOS) kodulehel: <http://www.egeos.ee/egeos/uudised/>. Fotokonkursi tulemused avalikustatakse detsembris 2016.

Konkursile saadetud töid hinnatakse neljas kategoorias:

- Geoloogid tööl – nii väli- kui sisetöödel;
- Kivistised, mineraalid, kivimid (ka õhikutes);
- Eesti loodusmonumendid (geoloogilised objektid, maastikud jms);
- Välismaal jäädvustatud geoloogilised objektid;
- Huumor geoloogias.

Iga osaleja võib ühes kategoorias võistlusele esitada kuni 3 fotot, kuid kokku mitte rohkem kui 10 fotot. Fotosid oodatakse konkursile digitaalselt JPG-formaadis.

Kuna Tiia Kurvits ei saanud mõjuvatel tervislikel põhjustel aastakoosolekul osaleda, jäi tema kavandatud ettekanne „**Geoloogia terminite toimetamisest**“ ära.

Koosoleku juhataja:

T. All

Protokollija:

S. Peetermann